

ММ КЫЗМАТ

МАМЛЕКЕТТИК жана МУНИЦИПАЛДЫК

№ 5 (431) 15-февраль, 2022-ж.

МАМЛЕКЕТТИК ЖАНА МУНИЦИПАЛДЫК КЫЗМАТКЕРЛЕРДИН БАСЫЛМАСЫ

Турусбек ТАЕВ:

АЙЫЛ ӨКМӨТҮНҮН БЮДЖЕТИ ЖЫЛДАН ЖЫЛГА КӨБӨЙҮҮДӨ

4-бетте

ММ КЫЗМАТ
МАМЛЕКЕТТИК жана МУНИЦИПАЛДЫК
МАМЛЕКЕТТИК ЖАНА МУНИЦИПАЛДЫК КЫЗМАТКЕРЛЕРДИН БАСЫЛМАСЫ

ВАКАНСИЯЛАР!!!
мисалч!!! мисалч!!! мисалч!!!

“ММкызмат” (“Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат”) гезитине 2022-жылдын март айына жана 2-кварталына жазылуу уланууда.

ЖАЗЫЛУУ ИНДЕКСИ: 68551

ЖАЗЫЛУУ БААСЫ:

1 айга – 87 сом 52 тыйын

3 айга – 262 сом 56 тыйын

6 айга – 525 сом 11 тыйын

(почтанын кызматы кошулганда)

«ММКЫЗМАТ» ГЕЗИТИНЕ ЖАЗЫЛУУ
«КЫРГЫЗ ПОЧТАСЫНЫН» ЖЕРГИЛИКТҮҮ ТҮЙҮНДӨРҮНДӨ ЖҮРГҮЗҮЛҮҮДӨ.

УРМАТТУУ ОКУРМАН!

“ММКызмат” жумалыгына 2022-жылдын биринчи жарым жылдыгына жазылуу уланууда. Эгер Сиз Кыргыз Республикасындагы кадр саясаты, мамлекеттик жана муниципалдык кызматтарга жаңы дайындоолор жөнүндөгү жаңылыктарды, бошотуулар тууралуу эксклюзивдүү комментарийлерди, мамлекеттик жана муниципалдык кызматтарга бош орундар боюнча маалыматтарды, бош орундарды ээлөөгө тесирлөөнүн жана сынактардын жыйынтыктарын билгиңиз келсе, анда “ММКызмат” гезитине жазылууга шашылыңыз!

НУРГУЛ БАКИРОВА ЖОГОРКУ СОТТУН ТӨРАГАСЫНЫН ОРУН БАСАРЫ БОЛДУ

Президент Садыр Жапаров кол койгон Жарлыкка ылайык, Жогорку соттун судьясы Бакирова Нургул Жакыповна 5 жылдык мөөнөткө Жогорку соттун төрагасынын орун басары болуп дайындалды.

Ал 1973-ж. 22-апрелде Ош облусуна караштуу Кара-Суу районунун Отуз-Адыр айылында туулган. Жогорку юридикалык билими бар. 1995-1997-жж. Ош облпрокуратурасында стажер, тергөө бөлүмүнүн прокурору, облпрокурордун жардамчысы, 1997-1999-жж. Ош МУДа юридикалык факультеттин деканынын орун басары, «Адам укугу жана

демократия» борборунун директору, 1999-2003-жж. Бишкек мамлекеттик экономика жана коммерция институтунда Атайын юридикалык дисциплина кафедрасынын башчысы, 2003-2007-жж. Ош облсотунда судья, 2007-2013-жж. Ош облсотунун төрагасынын орун басары, 2013-2015-жж. «Нур и Ко» юридикалык компаниясынын жетекчиси, 2016-2018-жж. Эмгек жана социалдык өнүктүрүү министринин кеңешчиси, бөлүм башчы, 2018-2022-жж. КР Жогорку сотунда судья, төрайымдын орун басары, төрайым кызматтарын аркалаган.

НУРЛАН МУСАЕВ ЖОГОРКУ СОТТУН ТӨРАГАСЫНЫН ОРУН БАСАРЫ БОЛУП ДАЙЫНДАЛДЫ

Президент Садыр Жапаров кол койгон Жарлыкка ылайык, Жогорку соттун судьясы Мусаев Нурлан Алишерович 5 жылдык мөөнөткө Жогорку соттун төрагасынын орун басары болуп дайындалды.

Ал 1966-ж. 25-декабрда Ысык-Көл облусунун Жети-Өгүз районунун Покровка айылында төрөлгөн. 1994-ж. КМУДан юридика адистигин алган. 1984-1992-жж. Талас райсотунда катчы, сот аткаруучу, 1992-1995-жж. Талас облусунун юстиция башкармалыгында адис, башкы адис, начальниктин орун

басары, 1995-1999-жж. КРдин Сот департаментинин Талас облбашкармалыгында бөлүм жетекчиси, башкармалыктын жетекчиси, 1999-ж. Жогорку сотто төраганын жардамчысы, 1999-2002-жж. КР Президентинин юридикалык бөлүмүндө референт, эксперт, сектор башчы, 2002-2015-жж. Сокулук райсотунда төраганын орун басары, судья, 2016-2020-жж. КР Адвокатурасында адвокат, 2020-2021-жж. КР Президентинин аппаратында бөлүм башчынын орун басары, 2021-ж. Жогорку сотто судья болуп иштеген.

КАРЫБЕК ДҮЙШЕЕВ – КОНСТИТУЦИЯЛЫК СОТТУН ТӨРАГАСЫНЫН ОРУН БАСАРЫ

Жогорку соттун судьясы
Дүйшеев Карыбек Арстанбе-

кович Конституциялык соттун төрагасынын орун басары болуп дайындалды.

Ал 1961-ж. 4-августта Ош облусунун Өзгөн шаарында туулган. 1983-ж. Москва МУнун юридикалык факультетин аяктаган. 1987-1989-жж. Кыргыз ССРинин Философия жана укук институтунда кенже илимий кызматкер, 1989-1991-жж. Кыргыз ССРинин Жаратылышты коргоо мамлекеттик комитетинин төрагасынын жардамчысы, 1991-1994-жж. Юстиция министрлигинде бөлүм башчы, 1994-1996-жж. КР Өкмөтүнүн аппаратында сектор башчы, 1996-ж. Президенттик администрациясында эксперт, 1996-

2002-жж. Сот департаментинин директору, 2002-2005-жж. КР Президентинин Администрациясында сектор башчы, 2005-2007-жж. БШК төрагасынын кеңешчиси, 2009-2010-жж. Акыйкатчы институтунда бөлүм эксперти, сектор башчы, 2010-ж. Убактылуу өкмөттүн аппаратында сектор башчы, 2010-2011-ж. Президенттик аппаратта бөлүм башчы, 2013-2014-жж. ЖК төрагасынын кеңешчиси, 2014-2019-жж. Эл аралык укукту өнүктүрүү уюмунда (IDLO) кеңешчи, 2019-2021-жж. Конституциялык палатанын судьясы, төраганын орун басары болгон. Кыргыз, орус, немис тилдерин билет.

МАРАТ ЖАМАНКУЛОВ КОНСТИТУЦИЯЛЫК СОТТУН АППАРАТЫН ЖЕТЕКТЕЙТ

Марат Жаманкулов Конституциялык соттун аппаратынын жетекчиси болуп дайындалды.

Жаманкулов Марат Тургунбаевич 1979-жылы 4-июнда Ысык-Көл облусунун Пржевальск шаарында төрөлгөн. 2001-жылы Кыргыз-Орус славян университетин юриспруденция адистиги боюнча бүтүргөн. 2014-жылы Президенттин алдындагы Мамлекеттик башкаруу академиясында магистратурада окуган. 2001-2002-жылдары - Юстиция министрлигинин мыйзамдарды

даярдоо жана ченемдик укуктук актылардын долбоорлоруна укуктук экспертиза жүргүзүү башкармалыгында эмгек келишими менен адис, жетектөөчү адис, башкы башкармалыктын Өкмөттүн мыйзам чыгаруу ишин координациялоо борборунун башкы адиси кызматтарында иштеген. Кийин Кыргыз Республикасынын Юстиция министри кызматын аркалаган. Юстициянын 3-класстагы мамлекеттик кеңешчиси.

Кыргыз, орус, англис тилдерин

НАРЫН ГЭСинин БАШЫ АЧЫЛДЫ

Жогорку Нарын ГЭСтер каскады боюнча «РусГидро» менен болгон талаш аягына чыкты. Бул тууралуу Министрлер кабинетинин төрагасы Акылбек Жапаров «Кыргызстандын туруктуу энергетикага өтүүсү: тоскоолдуктар жана чечүү жолдору» улуттук форумунда билдирди. Ал КР Энергетика министрлиги, «Электр станциялары» ААКсы жана «РусГидронун» ортосундагы 37 миллион доллар талаш каражат Кыргызстандын ички суверендүү карызына которуларын билдирди.

«Энергетиктердин бул карыздарын мамлекет өзүнө алып, Жогорку Нарын каскады биздин инвесторлор үчүн бошоп жатат. Эки өлкөнүн өкмөт башчыларынын жана каржы министрликтеринин деңгээлинде макулдашуулар түзүлдү. Мен ойлойм, алдыдагы биринчи жана экинчи кварталдарда биз муну бүтүрөбүз. Камбар-Ата жана Жогорку Нарын ГЭС каскаддары биздин инвесторлорду күтөт», - деди ал.

Алтынбек СУЛАЙМАНОВ: ЭЛГЕ ЖЕРГИЛИКТҮҮ БИЙЛИКТИ ШАЙЛОО УКУГУН БЕРИШ КЕРЕК

Жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары дотациядан чыгышы үчүн бардык ыйгарым укуктарды аларга өткөрүп берүү зарыл. Бул тууралуу депутат Алтынбек Сулайманов («Альянс») Жогорку Кеңештин Конституциялык мыйзамдар, мамлекеттик түзүлүш жана регламент боюнча комитетинин жыйынында билдирди.

«Жергиликтүү калк тарабынан көзөмөл болушу үчүн элге шайлоо укугун бериш керек. Кадрдык, каржылык, анын ичинде салык маселелерин өздөрү чечиши керек. Ошондо алар да иштөөгө, инвесторлорду тартууга, жумуш орундарын түзүүгө кызыкдар болот. Алар өздөрү инвесторлорду тарта алышы үчүн канча жери бар, канча кени бар, ошону билиши керек. Азыр кандай болууда? Алар дотацияга отуруп алып, эч аракет кылышпайт. Жогорку Кеңештин депутаттарын, президентти шайлаган эл жергиликтүү бийликти тандай албай калмак беле? Бийликти эл менен бөлүшүш керек», - деди депутат.

КАЧЫКЕ ЭСЕНКАНОВ ЖОГОРКУ СОТТУН ТӨРАГАСЫНЫН ОРУН БАСАРЫ КЫЗМАТЫНАН КЕТТИ

Качыке Эсенканов өз каалоосу менен Жогорку соттун төрагасынын орун басары кызматынан мөөнөтүнөн мурда бошотулду.

Тиешелүү Жарлыкка Президент Садыр Жапаров кол койду. К.Эсенканов 1957-жылы 20-майда Нарын облусунун Жумгал районунун Жаңы-Арык айылында төрөлгөн. 1975-1980-жж. КМУда окуган. 1981-1982-жж. Нарын шаарында адвокат, 1982-1992-жж. Юстиция министрлигинде консультант, ага редактор, бөлүм башчы, башкармалыктын жетекчиси, 1992-1994-жж. Чүй облсотунда судья, 1994-1996-жж. Юстиция министрлигинде министдин орун басары, 1996-2010-жж. КР Конституциялык сотунда судья, 2011-ж. КР Президентинин аппаратында эксперт, 2012-ж. КР ЖК аппаратында эксперт, консультант, 2012-2022-жж. Жогорку сотто судья, төраганын орун басары кызматтарын аркалаган.

КРдин эмгек сиңирген юристи. «Даңк» медалынын ээси.

«ММ кызмат»

Тел.: (0312) 62-16-26
mmkymat@gmail.com
mmkymat@mail.ru

ГЕЗИТ ЭЭСИ:

Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттик жана редакциянын эмгек жамааты

Башкы редактор

Надыр Момунов

Башкы редактордун орун басары, жооптуу катчы

Дайырбек Мейманов

Кабарчылар:
Рысбай Сагынوف
Мамат Сабыров

Корректор
Гүлназ Нурмаханова

Верстка
Нурлан Кыдыков

Менеджер
Татьяна Ибраимова
тел./факс: (0312) 62-16-36,
0558 (0776) 508268

Келишимдер жана
реквизиттер үчүн:
tatianashukurbekovna@gmail.com

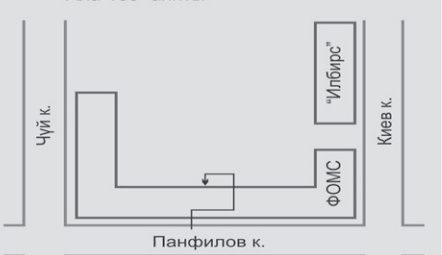
«ММ кызмат» гезити
2013-жылы
7-июнда негизделген

ИНН 01210201310016
БИК 135001
ОАО «Айыл банк», Бишкек ш.,
Биринчи май району,
р/с 1350100026248533
Катталуу күбөлүгү № 1941

«Учкун» ААК басмаканасында басылды.
Заказ № 121 Нускасы 2320

Биздин дарек: 720040, БИШКЕК ш.,
ЧҮЙ проспектиси 122

“Ала-Тоо” аянты

Кавамото ХИРОЮКИ:

JDS ДОЛБООРУ МЕНЕН ОКУГАН КЫРГЫЗСТАНДЫК СТУДЕНТТЕР АКТИВДҮҮЛҮГҮН КӨРСӨТҮШҮҮДӨ

КРнын Министрлер кабинетине караштуу Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу агенттигинин директору Элчибек Жантаев Япониянын Эл аралык кызматташуу агенттигинин (JICA) Кыргызстандагы өкүлчүлүгүнүн башчылыгына жаңы дайындалган Кавамото Хироюкини таанышуу иретинде кабыл алды. Жолугушууда мамлекеттик агенттик менен өкүлчүлүктүн келечекте биргелешип жасай турган иштери жана мындан аркы кызматташуулар тууралуу кенен сөз болду.

Жолугушуу учурунда Э. Жантаев “Өкүлчүлүктүн жаңы дайындалган жеткисис менен таанышканыма абдан

кубанычтуумун. Биздин өлкө абдан кооз, элибиз меймандос. Өлкөбүз сизге абдан жагат деген ишеничтемин. Эл аралык кызматташуу агенттигине Кыргызстандагы мамлекеттик жана муниципалдык кызматкерлерди башкаруу системасында кадрлардын потенциалын көтөрүүдө жана Кыргызстан менен Япониянын эки тараптуу кызматташуусун жакшыртууда көрсөткөн жардамдары үчүн ыраазычылык билдирем. Биз япон өкмөтүнүн Кыргызстандагы адам ресурстарын өнүктүрүүдө көрсөткөн колдоосун жогору баалайбыз жана мындан ары да терең кызматташа бермекчибиз. JDS долбоору ишке ашырыла баштагандан бери 248

мамлекеттик жана муниципалдык кызматкерлерден турган 15 стипендиаттардын тобу окууга жөнөтүлдү. Бардык JDS долбоорунун бүтүрүүчүлөрү чет элдик тажрыйбага ээ болгон жогорку квалификациялуу кызматкерлердин жаңы мууну деп ишеничтүү айта алам”, - деп айтты.

Кавамото Хироюки өз сөзүндө “Адам ресурстарын өнүктүрүүдө сиздер тарабынан жасалып жаткан иштер мени абдан кубандырат. Министрлер кабинетинде министрдин орун басары менен жолугушууда да бул тууралуу сөз болду. Бул багыттагы долбоорлорду ишке ашырууда биз ар тараптуу жардамыбызды аябайбыз. JDS долбоору менен окуган кыргыз-

стандык студенттер абдан активдүүлүгүн көрсөтүп келет. Эл аралык кызматташуу агенттигинде азыркы кырдаалга байланыштуу бул долбоордун алкагында окуган стипендиаттарды кыскартуу жүрүп жатат. Башка өлкөлөр бул кыскартууларга туш болсо да Кыргызстандан барган студенттер эч кандай кыскартууларга туш болбойт”, - деди JICAnын өкүлү.

Жылуу маанайда өткөн жолугушууда мындан аркы кызматташуу тууралуу жана кызматкерлерди кайра даярдоодогу актуалдуу маселелер тууралуу ой-пикирлер айтылды.

Р.САГЫНОВ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНЕ КАРАШТУУ МАМЛЕКЕТТИК КЫЗМАТ ЖАНА ЖЕРГИЛИКТҮҮ ӨЗ АЛДЫНЧА БАШКАРУУ ИШТЕРИ БОЮНЧА МАМЛЕКЕТТИК АГЕНТТИК АЙЫЛ ӨКМӨТТӨРҮНҮН БАШЧЫЛАРЫНЫН КЫЗМАТ ОРУНДАРЫНА ДАЙЫНДОО ҮЧҮН МУНИЦИПАЛДЫК КАДРЛАР РЕЗЕРВИНЕ ТАЛАПКЕРЛЕРДИ КИРГИЗҮҮГӨ

СЫНАК ЖАРЫЯЛАЙТ:

МУНИЦИПАЛДЫК РЕЗЕРВ – айыл өкмөтүнүн башчысынын бош кызмат орундарын ээлөөгө талапкерлердин (резервдердин) тобу.

Муниципалдык резервди түзүүнүн максаты айыл өкмөт башчыларынын бош кызмат орундарын эң квалификациялуу жана келечектүү башкаруучу кадрлар менен өз убагында алмаштыруу болуп саналат.

Муниципалдык резервге киргизүүгө конкурс төмөнкү этаптарды камтыйт:

1. Документтерди кароо;
2. Кыргыз Республикасынын мыйзамдарын билүүгө компьютердик тестирлөө;
3. Аңгемелешүү.

Айыл өкмөт башчыларынын кызмат орундарын ээлөө үчүн муниципалдык кадрлар резервине конкурс өткөрүүдө тесттик тапшырмаларды түзүүдө колдонулуучу ченемдик укуктук актылардын тизмеси:

1. Кыргыз Республикасынын Конституциясы.
2. Кыргыз Республикасынын «Министрлер Кабинети жөнүндө» Конституциялык Мыйзамы.
3. Кыргыз Республикасынын «Бюджеттик Кодекси».
4. Кыргыз Республикасынын «Мамлекеттик жарандык кызмат жана муниципалдык кызмат жөнүндө» Мыйзамы.
5. Кыргыз Республикасынын «Ченемдик укуктук актылары жөнүндө» Мыйзамы.
6. Кыргыз Республикасынын «Жарандардын кайрылууларын кароо тартиби жөнүндө» Мыйзамы.
7. Кыргыз Республикасынын «Эркектер менен аялдар үчүн бирдей укуктар менен бирдей мүмкүнчүлүктөрдүн мамлекеттик кепилдиктери жөнүндө» Мыйзамы.
8. Кыргыз Республикасынын «Мамлекеттик тили жөнүндө» Мыйзамы.
9. Кыргыз Республикасынын «Коррупцияга каршы аракеттенүү жөнүндө» Мыйзамы.

10. Кыргыз Республикасынын «Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө» Мыйзамы.

11. Кыргыз Республикасынын «Кыргыз Республикасынын администрациялык-аймактык түзүлүшү тууралуу» Мыйзамы.

Муниципалдык резервге төмөнкү адамдардын ичинен тандоо жүргүзүлөт:

– Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик жарандык кызматынын жана муниципалдык кызматынын Улуттук кадрлар резервинде (мындан ары – *Улуттук резерв*) тургандардын;

– квалификациялык талаптарга шайкеш келген Кыргыз Республикасынын башка жарандарынын.

Улуттук резервде турган, муниципалдык резервге конкурстук тандоого катышууга каалоосун билдирген адамдар аңгемелешүү этабын өтөт.

Муниципалдык кадрлар резервине кирүү үчүн төмөнкү квалификациялык талаптар коюлган:

– Айыл өкмөттөрүнүн башчыларынын кызмат ордуна – жогорку билими, мамлекеттик жана/же муниципалдык кызматтагы жыйынды стажы 5 жылдан кем эмес, анын ичинде жетектөөчү кызматта 3 жылдык иш стажы, ошондой эле иштин башка чөйрөлөрүндө жетектөөчү кызматта тажрыйбасы 5 жылдан кем эмес.

Конкурска катышуу үчүн төмөнкү документтер тапшырылат:

– *тиркемеге ылайык форма боюнча өзүнүн арызы;*

– *тиркемеге ылайык форма боюнча резюме сүрөтү менен;*

– *нотариустан же акыркы иштеген жеринде күбөлөндүрүлгөн негизги жана кошумча билимин ырастаган документтердин көчүрмөлөрү;*

– *нотариустан же акыркы иштеген*

жеринде күбөлөндүрүлгөн эмгек китепчесинин көчүрмөсү;

– *илимий даражаны жана илимий наамды ыйгаруу жөнүндө документтердин көчүрмөлөрү (бар болсо);*

– *туулгандыгы тууралуу күбөлүктүн көчүрмөсү;*

– *паспорттун көчүрмөсү (түп нускасы конкурска келгенде көрсөтүлөт).*

Документтерди тапшыруу мөөнөтү: 2022-жылдын 14-февралынан 25-февралына чейин.

Айыл өкмөттөрүнүн башчысынын кызмат ордуна кагаз вариантындагы документтерди ылдам тиккичке тиркеп, Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттикке тапшырсаңыздар болот.

Агенттиктин аймактык өкүлчүлүктөрү:

– Бишкек ш., Чуй пр. 122 (кириш Панфилов көч. тарабынан), 1-этаж, кабинет № 3, 62-05-49,

– Ош ш., Ленин көч. 221, Ыйгарым укуктуу өкүлчүлүгүнүн имараты, тел.: 03222 5-66-15;

– Жалал-Абад ш., Эркиндик көч. 11, Ыйгарым укуктуу өкүлчүлүгүнүн имараты, тел.: 03722 2-45-66;

– Баткен ш., Т. Сыдыков көч., Ыйгарым укуктуу өкүлчүлүгүнүн имараты, тел.: 03622 5-02-93;

– Нарын ш., Ленин көч. 76, Ыйгарым укуктуу өкүлчүлүгүнүн имараты, тел.: 03522 5-23-00;

– Каракол ш., Ыйгарым укуктуу өкүлчүлүгүнүн имараты, тел.: 03922 5-05-65;

– Балыкчы ш., Токтоусов көч. 47, Социалдык фондунун имараты, тел.: 03944 5-07-12;

– Талас ш., Бердик Баатыр көч. 287, Ыйгарым укуктуу өкүлчүлүгүнүн имараты, тел.: 03422 5-48-99.

Дайындоо

ТЫШКЫ ИШТЕР МИНИСТРИНДЕ ЖАҢЫ ОРУН БАСАР

Айбек Молдогазиев тышкы иштер министринин орун басары болуп дайындалды. Бул тууралуу Тышкы иштер министрлигинин басма сөз кызматы билдирди.

Молдогазиев Айбек Бейшеевич 1973-жылы 15-майда Бишкек (мурдагы Фрунзе) шаарында төрөлгөн. 1995-жылы КМУУнун Юридикалык факультетин бүтүргөн соң Бишкек шаарынын Октябрь райондук прокурорунун жардамчысы болуп иштеген. Кийин ошол эле жылдан тартып Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлигинде эмгектенет. Кыргыз Республикасынын атайын жана ыйгарым укуктуу элчиси дипломатиялык рангы бар жана Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлигинин департаментинин атташесинен директорго чейинки дипломатиялык баскычтарды басып өткөн.

2009-жылы Президенттин администрациясынын тышкы саясат бөлүмүн жетектеген.

2017-жылдын августунан баштап Кыргыз Республикасынын Нью-Йорктогу БУУдагы Туруктуу өкүлчүлүгүндө кеңешчи — кичи элчи, 2021-жылдын февраль айынан баштап Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлигинин юридикалык бөлүмүнүн башчысы болуп эмгектенген.

2022-жылдын 10-февралынан баштап Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлигинин тышкы иштер министринин орун басары болуп дайындалды.

Кыргыз, орус, англис тилдерин билет.

Турусбек ТАЕВ:

АЙЫЛ ӨКМӨТҮНҮН БЮДЖЕТИ ЖЫЛДАН ЖЫЛГА КӨБӨЙҮҮДӨ

Алай районунун Талды-Суу айыл аймагынын экономикалык-социалдык абалы кандай? Аймактагы эл эмне менен тиричилик кылат? Аймактагы мектептер, бала бакчалар, ооруканалар жана башка социалдык мекемелер кандай абалда? Аймакта чакан өнөр жайын өнүктүрүүгө шарт түзүлүп жатабы? Айылдарда таза сууга, суугат сууга муктаждык жокпу? Аймакка жайгаштырылган памирлик кыргыздардын абалы кандай? Келечекте айыл аймагын өнүктүрүүгө кандай пландар бар? Ушул суроолордун тегерегинде аталган айыл аймагынын өкмөт башчысы Таев Турусбек Долонович менен маек курдук.

- Алгач Талды-Суу айыл аймагы тууралуу кыскача маалымат берсеңиз?

- Талды-Суу айыл аймагында 2 айыл бар. Алар Талды-Суу жана Арча-Булак айылдары. Талды-Суу айылында 1897 адам, Арча-Булак айылында 588 адам жашайт. Калк негизинен мал чарбачылыгы менен тиричилик кылат, кыштын узактыгы 6-7 айга созулат. Айылдар деңиз деңгээлинен 3100 метр бийиктикте жайгашкан.

- Айыл өкмөтү дотацияда эмеспи, бюджетти кандай?

- Айыл өкмөтүбүз дотациядан чыккан, өзүн-өзү каржылаган айыл өкмөттөрдүн катарына кирет. Өткөн 2021-жылы бюджеттин бекигени 16 804,0 сом болсо, аткарылганы 19 809,2 сомду түздү. Ал эми быйылкы 2022-жылга карата айыл өкмөтүнүн бюджетин 18 732,1 сомго бекиттик. Айыл өкмөтүнүн бюджетти жылдан-жылга көбөйүүдө.

- Аймактагы мектептер, бала бакчалар, ооруканалар жана башка социалдык мекемелер жаатында кеп салсаңыз?

- Талды-Суу айылында 1 мектеп бар, анда 310 окуучу, 35 мугалим эмгектенет. 1 бала бакча бар, анда 60 бала тарбияланып, 11 кызматкер эмгектенет. Маданият үйүндө 3 кызматкер иштесе, китепканада 2 кызматкер эмгектенет. Почта бөлүмү да элге кызмат көрсөтүүдө. Бул айылда 3 койкалуу оорукана жайгашып, анда 17 кызматкер эмгектенет. 245 пенсионер пенсия алса, 111 бала жөлөк пул алат. Ал эми Арча-Булак айылындагы мектепте 100 окуучу билим алып, аларды 24 мугалим окутууда. Айылдагы бала бакчада 60 наристе тарбияланып, мында 14 кызматкер эмгектенет. Заманбап талапка ылайык курулган ФАП бар, анда 2 кызматкер иштейт. Талды-Суу айылындагы элдик мончону капиталдык ремонттон өткөрүп ишке берүүгө 350 миң сом керектелет. Бул ишти бүткөрүү жергиликтүү демөөрчүлөр аркылуу сүйлөшүлүүдө. Талды-Суу айылындагы маданият үйүнүн чатырчасын алмаштырууга жергиликтүү бюджеттин эсебинен акча бөлүнүп, тендер жарыяланып, тендерден «Ск Евростиль» ЖЧК жеңүүчү болуп табылып, натыйжада маданият үйүнүн чатырчасы толук алмаштырылып бүткөрүлдү.

- Калк негизинен мал чарбачылыгы менен тиричилик кылат экен. Мал жандыктын асылдуулугун жогорулатуу жаатында иштер жүрүп жатабы?

- Малдын асылдуулугун жогорулатуу максатында 10 абердин ангуст, 10 швист, 5 лимузин урук алынып келинип, Талды-Суу айылында уйларга 4 ангус, 3 лимузин жасалма уруктандырылды. Муну менен эт жана сүт багытындагы малдар көбөйөт, малдын асылдуулугу артат. Жайыт пулу нун эсебинен Кашка-Суу жайлоосундагы жолдорго 45 миң сомго шагыл төшөлүп тегизделди. 7,5 км канал тазаланып, казылды. Буга 8000 миң сом сарпталды.

- Тикмечилер айылдарда да бар. Ушул жаатта чакан өнөр жайын түптөөгө шарт түзө алдыңыздарбы?

- Жаңы ишканаларды ачууга, тигүү цехин иштетүүгө аракет кылып жатабыз. Талды-Суу айылындагы «Дилазык» балдар бакчасынын үчүнчү корпусунда тигүү цехин ачуу үчүн капиталдык ремонттон өткөрүүгө Корея мамлекетинин «KOICA» уюму тарабынан 2 115,000 миң сом, жергиликтүү бюджеттин эсебинен 1 млн. сом бөлүнгөн. Жалпы 3 115,000 миң сомдук иш аткарылып, имараттын ремонту, жылытуу системасы бүткөрүлдү. 2022-жылдын май айынан тартып ишке берилип, 15 адам жумуш менен камсыз болот.

- Айылдарда таза сууга, суугат сууга муктаждык жокпу?

- Элди сугат суу, таза суу менен камсыз кылуу, сугат суу жетишсиз жерлерге суу жеткирүү аракетин көрүүдөбүз. Арча-Булак айылындагы таза суу тармагын ремонттоо үчүн 3000 сомдук трубалар алынып, ремонт жасалып, 2 колонкадан суу чыгарылды. Талды-Суу айылындагы таза суу чыккан 3 колонканын айланасы цементтелип, демөөрчүлөрдүн эсебинен 20 кап цемент иштетилди. Талды-Суу айылына 2004-жылы АБР тарабынан курулган, ушул күндө капиталдык ремонт талап кылынгандыктан, "Хьюмен Эппиел Интернейшн" уюму менен сүйлөшүүлөр жүргүзүлүп, проектилер даярдалууда. Сметалык баасы 23 млн. сом. Арча-Булак айылына таза суу тармагы 2006-жылы курулган, капиталдык ремонт талап кылынгандыктан "Ас-Сафа борбору" коомдук бирикмеси менен макулдашуулар жүрүп жатат.

- Айыл жаштарынын бош убактыларын пайдалуу өткөрүүсүнө, спорт менен машыгууларына шарт түзүлгөнбү?

- Арча-Булак айылына спорт зал куруу үчүн жергиликтүү бюджеттин эсебинен 2018-жылы 9 724,020 сомдук тендер жарыяланып, тендерден «Олимп и Ко» ЖЧК жеңүүчү болуп табылып жана 2020-жылы июнь айында кошумча 2 класс, галерияга, жылытуу системасына 5 310026,000

сомдук акча каражаты каралып, ушул күнгө 15 334,046 сомдук жумуш аткарылып, курулуш иши толук бүткөрүлүп, 2020-жылдын сентябрь айында ишке берилди. Талды-Суу айылына спорт комплексин куруу үчүн 2020-жылдын бюджетинин калдыгынан 1 700,000 миң сом акча каражаты бөлүнгөн. Тендер жарыяланып, тендерден 17 401,000 миң сомго «Олимп и Ко» ЖЧК жеңүүчү болуп табылып, ушул күндө жергиликтүү бюджеттен 801 миң сом которулуп, спорт комплексинин пайдубалы бүттү. 2022-жылга жергиликтүү бюджеттен 5000000 акча каражаты каралып, дубалы жана чатыры бүткөрүлүп, кийинки жылы толугу менен курулуп бүтүп ишке берилет.

- Республиканын бир нече айылдарында жолдору, көчөлөрү каралбай калганын көрүп жүрөбүз. Сиздердечи?

- Элдин баскан-турганына жакшы шарт түзүү үчүн жолдордун, көчөлөрдүн абалына дайыма көңүл бурабыз. Айталы, Талды-Суу жана Арча-Булак айылдарына жолго аялдамаларды курууга жергиликтүү бюджеттин эсебинен акча бөлүнүп, тендерге берилип, тендерден "Ск Евростиль" жоопкерчилиги чектелген коому жеңүүчү болуп табылып, учурда аялдамалар толук бүткөрүлдү.

- Айрым айылдарда мектептердин абалы көңүл жубатарлык эмес, Сиздердин аймактагы мектептерчи?

- Биз дайыма биздин келечегибиз болгон окуучулардын окуусуна, мугалимдердин эмгектенүүсүнө жакшы шарт түзүү аракетин көрүп келебиз. С.Умарходжаева атындагы орто мектебинин ремонт иштерине түрткү берүүчү гранттан 2 782,729 миң сом, айыл өкмөттүн өздүк салымынан жылытуу системасын ремонттоого 927,576 миң сом, жалпы 3 710,305 сом бөлүнүп, тендер жарыяланып, тендерден «Олимп и Ко» ЖЧК жеңүүчү болуп табылып, ичи шыбалып, эшиктери жана жылытуу системасы толук ремонттоулуп, өткөн жылдын аягында ишке берилди.

- Сиздердин аймакка памирлик кыргыздар жайгаштырылды эле. Алардын тиричилигине кандай шарттар түзүлдү?

- Памирлик кыргыздарды жайгаштуу максатында 2019-жылы республикалык бюджеттен 20 млн сом бөлүнүп, заман талабына ылайык 11 турак үй курулган. 2020-21-жылдары Президент С.Н.Жапаров тарабынан ар бир кожолукка 17 үй-бүлөгө 10дон 170 кой, 1ден 17 баш жылкы, 17 музоолуу уй алып берилген.

Айыл өкмөттүн жамааты

РЕЗЮМЕ

Таев Турусбек Долонович 1972-жылы 23-мартта Ош облусунун Алай районунун Терек айылында төрөлгөн. 2008-жылы Ош МУнун тарых факультетин бүтүргөн. 1989-1995-жж. Сары-Моголдо куруучу болгон. 1995-2006-жж. жеке ишкерлик кылган. 2008-2012-жж. Талды-Суу айылдык кеңешине депутат болуп шайланган. 2008-2011-жж. Алай райондук социалдык коргоо башкармалыгында жөлөк пул дайындоо боюнча адис, даректүү соцкоргоо секторунда жетектөөчү адис, "Үй-бүлөнү жана балдарды колдоо" бөлүмүнүн башчысы болуп иштеген. 2012-2013-жж. Алай райондук мамлекеттик администрациясынын уюштуруу иштери жана өз алдынча башкаруу секторунда жетектөөчү адис кызматын аркалаган. 2021-ж. Талды-Суу айыл өкмөтүнүн башчы болуп шайланган.

Алай райондук мамлекеттик администрациясынын жана райондук кеңештин Ардак грамотасы, Ош областтык администрациясынын Ардак грамотасы менен сыйланган. Үй-бүлөлүү, 2 баланын атасы.

Малдарга сарай куруп берүү үчүн Ош облусундагы райондор тарабынан жардамдар берилип, 17 сарай салынган. Малдарына кышкы тоют камдоо максатында Президенттин Ош облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлү З.И. Жамалдинов тарабынан 350 000 сом акча бөлүнүп, калган 500 000 сом Жергиликтүү мамлекеттик администрациясы жана айыл өкмөтүнөн каржыланып, ар бир кожолукка 9 тоннадан тоют жыйналып берилген. Кышка карата корейалык «Гуд Партнер» коомдук фонду тарабынан 50 тонна, «Примов» кайрымдуулук фонду тарабынан 20 тонна көмүр берилди. Президент С.Н.Жапаровдун тапшырмасы менен Жаңы жылдын алдында Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлиги тарабынан азык түлүк жана кышкы жылуу кийимдер таратылып берилди. Айыл өкмөт тарабынан жаш балдарына Жаңы жылдык белектер берилип, Президенттин, Ош облустук администрациясынын жана Акимдин «Жаңы Жылдык Балаты» кечесине 4 бала жөнөтүлдү. Үстүбүздөгү жылы 18 жаштан жогорку жарандарды жумуш менен камсыз кылуу максатында айдоочулукка жана тикмечиликке окутуу пландалууда. Алардын коопсуз жашоо-турмушуна биз да дайыма көңүл бурабыз.

- Келечекте айыл аймагын өнүктүрүүгө кандай пландарыңыз бар?

- 2022-2023-жылдары Талды-Суу айылынын маңдайындагы Кызыл-Суу дарыясына жайлоого өтүү үчүн чоң көпүрө куруп алсак дейбиз. Ошондой эле Талды-Суу жана Арча-Булак айылдарындагы 5 км аралыктагы жолду асфальттап алуу тилегибиз бар.

- Максаттарыңыздар ишке ашсын!

Маек курган
Дайырбек МЕЙМАНОВ

Элчибек ЖАНТАЕВ:

“КЕСИПТИК ЖАКТАН ДАЯР, ПРОГРЕССИВДҮҮ ОЙ ЖҮГҮРТКӨН КАДРЛАРДЫ КАМСЫЗДОО – БИЗДИН НЕГИЗГИ МИЛДЕТИБИЗ”

Кеңешмени ачып жатып Элчибек Жантаев мамлекеттик кадр саясатын мындан ары жакшыртуу маселелери менен бирге жергиликтүү өз алдынча башкаруу багытындагы көп кырдуу маселелерди жөнгө салуу, проблемаларды өз убагында чечүү, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарына методикалык, практикалык жана маалыматтык жардамдарды көрсөтүү Агенттиктин ишинин артыкчылыктары багыттары болуп кала берээрин, КР Президенти тарабынан коюлган тапшырмаларды, жаңы кабыл алынган мыйзамдарды аткаруу алкагында көптөгөн иш-чараларды жүзөгө ашыруу милдеттери турганын белгиледи. “Буга байланыштуу бүгүнкү жыйналышта өткөн жылдын жыйынтыгына кайрылып, аткарган иштерибизди анализдеп, андан кийин алдыбызда турган милдеттерибизди аткаруу боюнча жасала турган жумуштарыбызды талкуулап алсак, туура болот го деп ойлойм. Дагы бир айтып кете турган нерсе, мындан ары бүгүнкүдөй форматта квартал сайын,

Мамлекеттик жана муниципалдык кызмат орундарына элдин алдында өз жоопкерчилигин сезген, тийиштүү квалификацияга жана жогорку адеп-ахлактык сапаттарга ээ адамдардын келишин камсыз кылуу Мамлекеттик кызмат жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу иштери боюнча мамлекеттик агенттиктин негизги милдеттеринин бири. Бул тууралуу аталган Агенттиктин директору Элчибек Жантаев КР Президентинин Администрациясынын жана Агенттиктин жооптуу кызматкерлери катышкан кеңешмеде билдирди.

21 райондун акими, 29 акимдин биринчи орун басары, 28 орун басары аттестациялоодон өтүп, 9 киши кызматынан жогорулатууга сунушталды. 10 райондун акими, 10 акимдин биринчи орун басары, жети акимдин орун басары аттестациялоодон өтө албай калышты.

2-маселе боюнча баяндама жасаган Агенттиктин директорунун орун басары Рамис Алыкуловдун айтымында, 2021-жылы КР Президентинин 2 Жарлыгы, Өкмөттүн жана Министрлер Кабинетинин 2 буйругу, 34 мыйзам долбоору,

касынын администрациялык-аймактык түзүлүшү тууралуу» (бекитүүдө) жана «Аксакалдар соттору жөнүндө» (макулдашылып жатат). «Муниципалитеттерде (айылдык аймактарда, шаарларда) тике мамлекеттик башкарууну киргизүүнүн тартибин жана анын режимин бекитүү тууралуу» КР Президентинин Жарлыгынын долбоору даярдалды (Кыргыз Республикасынын «Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдары жөнүндө» Мыйзамдын 24-беренесинин 2-бөлүгүнүн жобосунан келип чыгат).

3-маселе боюнча баяндама жасаган Агенттиктин Ош, Жалал-Абад, Баткен облустары жана Ош шаары боюнча бөлүмүнүн жетекчиси Таалайбек Закировдун маалыматы боюнча, 2021-жылы Түштүк аймагы боюнча жалпы 819 бош муниципалдык кызмат орундары болсо, ага 768 конкурс өткөрүлүп, 1466 талапкер катышты, анын 1157си тестке катышып, 516 адам сынактан өткөн. Мамлекеттик органдарда жалпысынан 398 бош орун болсо, ага 390 конкурс өткөрүлүп, 1622 талапкер катышып, 553 талапкер сынактан өттү.

Кеңешмеде сөз сүйлөгөн КР Президентинин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин даярдоо боюнча

башкармалыгынын жетекчиси Алтынбек Эргешов кадрлардын резервине талапкерлерди тандоо маселесине токтолуп, сынактарды дайыма ачык өткөрүүнүн, чет элден билим алып, дүйнөгө белгилүү компанияларда иштеп келген улуттук кадрларга кеңири мүмкүнчүлүк ачуунун зарылдыгын белгиледи. “Алар уникалдуу адистер. Ошондуктан, аларга мыйзамдын негизинде мүмкүнчүлүк беришибиз зарыл. Эгер биз бир нерсени туура эмес кылып койгон болсок, мыйзамды өзгөрткөндөн уялбашыбыз керек. Бергиле ошондой сунуштарды. Биз долбоор даярдап, Жогорку Кеңешке киргизебиз. Аймактык, муниципалдык, улуттук резервдерди бириктирип, бир резерв кылабыз. Биз адамдарга ыңгайлуу, жеңил болгондой шарт түзүшүбүз керек”, - деди Алтынбек Эргешов.

Мамлекеттик жана муниципалдык кызматкерлерди окутуу маселесине токтолуп, А.Эргешов жагымдуу жаңылыкты кабарлады. “Биз стажировка жана тажрыйба алмашуу маселеси боюнча Россиянын Президентинин администрациясына кайрылдык. Алардан Россиянын Эл чарба академиясынын базасында биздин мамлекеттик кызматкерлерди Москвада окутуп берүүгө макулдук берген жооп келди”, - деди Алтынбек Эргешов.

же жылына эки жолу чогулуп, жасалып жаткан иштерди байма-бай жыйынга чыгарып турабыз”, - деди ал.

Кеңешменин күн тартибинде КР Президентинин 2021-жылдын 29-январындагы № 2 “Мамлекеттик жаңы кадр саясаты жөнүндө” Жарлыгынын аткарылышы, мамлекеттик жана муниципалдык кызмат багытындагы иштер тууралуу маалымат жана 2022-жылга милдеттер, Жергиликтүү өз алдынча башкарууну өнүктүрүү жаатында жасалган иштер тууралуу маалымат жана 2022-жылга милдеттер, Агенттиктин Ош, Жалал-Абад, Баткен облустары жана Ош шаары боюнча бөлүмүндө мамлекеттик, муниципалдык кызмат өтөөнү жакшыртуу жана жергиликтүү өз алдынча башкарууну өнүктүрүү багытында жасалган иштер тууралуу маалымат жана 2022-жылга милдеттер сыяктуу үч маселе каралды.

1-маселе боюнча Агенттиктин директорунун орун басары Данияр Исаматов баяндама жасады. Данияр Исаматовдун маалыматы боюнча, КР Президентинин “Мамлекеттик жаңы кадр саясаты жөнүндө” Жарлыгын түшүндүрүү боюнча республикалык деңгээлде 2021-жылы 24-февралда Бишкекте, КР Президентине караштуу Башкаруу академиясында статс-катчылар, мамлекеттик органдардын жана жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын аппарат жетекчилери жана персоналды башкаруу кызматынын кызматкерлери үчүн, 2-мартта НИСИде эксперттик шериктештик үчүн семинарлар өткөрүлдү.

Өкмөттүн жана Министрлер Кабинетинин 23 токтому даярдалып, алардын 16сы кабыл алынган. Иштелип чыккан ченемдик-укуктук актылардын арасында Жергиликтүү мамлекеттик администрация жана ЖӨБО жөнүндө КР 2021-жылдын 20-октябрындагы № 123- Мыйзамы, «Баткен облусунун статусу жөнүндө» КР Мыйзамы, Баткен облусуна өзгөчө статус берилгенине байланыштуу айрым мыйзам актыларына өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө» КР Мыйзамы бар. Баткен облусундагы юридикалык жактарга жана анын жашоочуларына тиешелүү жеңилдиктер каралды. Өкмөттүн 2021-жылдын 5-мартындагы №78 буйругу менен жасалган мыйзамдарды инвентаризациялоонун жыйынтыгы боюнча «Кыргыз Республи-

Кеңешмени жыйынтыктап жатып, Э.Жантаев коюлган милдеттерди аткаруу үчүн Агенттик ишке ашырууга тийиш болгон негизги функцияларды санап өттү. “Мамлекет башчысынын кадр саясатында койгон негизги тапшырмалар – бул мамлекеттик аппараттын кадр маселесин калыс чечүүнү камсыз кылган жаңы кадр саясатынын багытын белгилөө, мамлекеттик жана муниципалдык кызмат өтөөгө кесиптик жактан даяр, талаптагыдай квалификацияга ээ болгон, прогрессивдүү ой жүгүрткөн, өлкөнүн өнүгүшүн, коомдун бакубат жашоосун камсыз кыла алган жетекчилерди жана кызматкерлерди дайындоо үчүн акыйкат жол-жоболорду түзүү, мамлекеттик жана муниципалдык кызмат орундарына элдин алдында өз жоопкерчилигин сезген, тийиштүү квалификацияга жана жогорку адеп-ахлактык сапаттарга ээ адамдардын келишин камсыз кылуу болуп эсептелинет. Бул багыттагы иштерди мындан ары өркүндөтүү, жакшыртуу жана сапатын жогорулатуу – биздин алдыбыздагы милдеттердин бири”, - деди директор.

Кеңешменин жыйынтыгында Агенттиктин мамлекеттик жана муниципалдык кызмат өтөөнү жакшыртуу, жергиликтүү өз алдынча башкаруу чөйрөсүндө бирдиктүү мамлекеттик саясатты өнүктүрүү, мамлекеттик жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун системасын өркүндөтүү жана оптималдаштыруу багытында чечимдер кабыл алынды.

М.САБЫРОВ

(Уландысы, башы өткөн санда)

Анын башкы өзгөчөлүгү карапайым адамдарды ынандырып, ички дүйнөсүн жакындан түшүнө билүүсүндө, эл менен жакын болуусунда жатат. Абдыкадыр Орозбековдун жетекчилик мыкты сапаттары тууралуу алдыда дагы учкай сөз болмокчу.

АКСАКАЛДЫН САБАТТУУЛУГУНАН ШЕКТЕНГЕНДЕР, АНДАН КЫНТЫК ИЗДЕГЕНДЕР

Айрым макалаларда, эмгектерде Абдыкадыр Орозбеков кат тааныбаган сабатсыз болгон, анткени борбордон келген “десант жетекчилер” ошондой адамдарды тандашкан деген калпыс көз караштар, пикирлерге туш болобуз. Ооба, туура, ал учурдагы жетекчилердин биринде да жогорку окуу жайын бүттү деген диплому болгон эмес. Бирок эгемендүүлүк доордо 2-3төн жогорку билимин ырастаган көп дипломдуу жетекчилер, ал турсун академик атыккан мамлекет башчысы баш болуп, Кыргыз мамлекетин түптөгөн алгачкы жетекчилердей өздөрүн көргөзө алышпаганын эмне менен түшүндүрөбүз? Тескерисинче, “билимсиз” жетекчилер өз кызыкчылыгынан өлкө кызыкчылыгын биринчи орунга коюп, эл үчүн өмүрүн сайып коюп иштешкен. Элге жакын болушкан. Ал эми эгемен доорундагы саясый элитанын негизги бөлүгү “өзгөчө билимдүү” болгону менен өлкө кызыкчылыгынан өз кызыкчылыгын өйдө коюп, байлык дегенде бардыгын сатып, айырбаштоого даяр турушкан саткын элитага айланышканын танууга болбойт. Ар намыс, мамлекетчилдик, мекенчилдик дегенден алыс болуп жатканы да жалган эмес.

Ал эми Абдыкадыр Орозбеков өз колу менен жазган өмүр баянында сабаттуулугу тууралуу: “Менин билимим төмөнкү, мектепте окуган эмесмин. Ыңкылаптан кийин өз күчүм менен кыргызча жана

орусча сабаттуу болуп алгам. Ташкент шаарында ВКП(б) БКнын Орто Азиялык бюросунун алдындагы үч айлык партиялык-советтик курулуштун курсунан өткөм”, — деп “билимсиздигин” мойнуна алган. Демек, айрым макалаларда айтылгандай ал таптакыр сабатсыз болгон

КИМ БИРИНЧИ: АЙДАРБЕКОВБУ ЖЕ ОРОЗБЕКОВБУ?

Соңку учурларда Совет бийлигинин алгачкы жылдарындагы бийлик серинде отурган инсандардын тарыхына

А.Орозбеков менен Ж.Абдрахманов 1-май демонстрациясында. 1927-ж.

эмес. Жогоруда өзү жазган баянга дагы бир далил, 1926-жылдын 8-ноябрында Москвада өткөн Бүткүл Россиялык Борбордук Комитетинин XII чакырылышынын III сессиясында Кыргыз Автономиялуу Советтик Социалисттик Республикасын түзүү жөнүндө маселе каралып, ал жалпы кыргыз элинин максат-мүдөөсүн айтып, орус тилинде саясый доклад жасаганы. Өмүр баянында жазылгандай Аксакал өз билимин өркүндөтүү үчүн тынымсыз аракет кылган. Келечек билимдүү жаштардыкы болот деп, жаш муундун билим алуусуна, ошондой эле өлкөдө илим-билимдин өнүгүүсүнө иш жүзүндө ар убак камкордук көргөн.

арналган макалаларда биринчиликте талашкан жагдайларды кездештирип жүрөбүз. Өзгөчө Иманалы Айдарбеков менен Абдыкадыр Орозбековго байланыштуу. Экөөнү тең Кыргыздын тунгуч Президенти деген пикирлер да жазылып жүрөт. Ачыгын айтсак, аларды туңгуч Президент деп аша чаап кетүүдөбүз. Ал учурда Кара Кыргыз облусуна Президенттик башкарууну киргизүү үч уктаса да түшкө кирбеген окуя болчу. Президенттик башкаруу Кыргызстанга өткөн кылымдын 90-жылы, октябрь айында киргизилген. Биз ала кушту атынан чакыргандай эле, совет бийлигинин алгачкы жылдарындагы кыргыз

жетекчилеринин ээлеген кызматын ошол мезгилдин шарты менен эле атаганыбыз орундуу. Кара Кыргыз автономиялуу облусу 1924-жылдын 14-октябрында түзүлгөндө революциялык комитеттин төрагасы болуп Иманалы Айдарбеков шайланган. Иманалы Айдарбеков да өз мезгилинин мыкты уулдарынын бири болгон. Октябрь революциясына чейин эле сабаты ачылган, орус тилинде да мыкты жаза билген саналуу кыргыздардын катарында болчу. Анын өз колу менен жазган айрым документтерин Алматыдагы архивден кездештирип жүрөм. Ал эми революциялык комитет туруктуу мамлекеттик башкаруу институттары түзүлгөнгө чейин, башкача айтканда, алгачкы уюштуруу съездине чейин бардык маселелерди чечкен убактылуу бийлик болгон. 1925-жылы 27-31-мартта өткөн облусттук Советтердин I съездинде бардык чөлкөмдөн шайланып келген делегаттар расмий бийлик түзүмүн аныктап, анын жетекчилерин шайлашкан. Ошол алгачкы съездде Кара Кыргыз автономиялуу облусунун Борбордук Аткаруу Комитетинин төрагасы болуп Абдыкадыр Орозбеков шайланган. Ал учурдагы Аткаруу комитетинин төрагасынын ыйгарым укуктары өтө кеңири болгон. Жаңыдан шайланган төраганын Жарлыгы менен Эл Комиссарлар кеңешинин төрагасы, комиссарлар дайындалган. Бирок бул жерде да Абдыкадыр Орозбековду тунгуч Президент деп атоо туура эмес болуп калат. Ал эми Кыргыздын чыгаан эки инсанын бири-бирине карама-каршы коюп, “ким биринчи Президент болгон?” деген маселенин көтөрүлүшүнүн өзү туура эмес. Кыргыздын мыкты эки инсаны тең совет бийлигинин алгачкы жылдарында түптөлгөн Кыргыз мамлекетинин өнүгүүсүнө өзгөчө салым кошкон чыгаан инсандар.

АБДЫКАДЫР ОРОЗБЕКОВДУН ЖЕТЕКЧИЛИК ЖАНА ЛИДЕРЛИК САПАТТАРЫ

Абдыкадыр Орозбековдун жетекчилик жана адамгерчилик мыкты сапаттары үчүн кыргыздын алгачкы саясый элитасы ага сый урмат менен мамиле жасашып, “Аксакал” деген аталышты ыйгарышкан. Өз замандаштарынын арасынан Аксакалга акаарат келтирип сүйлөгөн эч ким болгон эмес. Совет доорундагы Кыргыз мамлекеттүүлүгүн түптөөдө көч башында болуп, улуттук лидерге айланган Жусуп Абдрахманов өз күндөлүгүндө чогуу иштешкен чабал жетекчилерди өтө катуу сындаган учурлары болгон. Бирок анын күндөлүгүндө бир жолу да Абдыкадыр Орозбеков тууралуу терс пикирди кездештирүүгө болбойт. Мына ушундан эле Аксакалдын өз ишин мыкты билип, Кыргыз мамлекети үчүн жан үрөгөн аракетин көрүүгө болот. Ошондой эле Москвадан келип, кыргыз элинин менталитетин түшүнбөгөн, каада-салт, тарыхын билбеген, мамлекеттин келечеги үчүн чын дилинен күйүп иштебеген жетекчилерге каршы чечкиндүү пикир айткан топтун башында Абдыкадыр Орозбеков да болгон.

(Уландысы бар)

Кыяс МОЛДОКАСЫМОВ,
тарыхчы жана публицист,
КР Маданиятына эмгек сиңирген
ишмер.

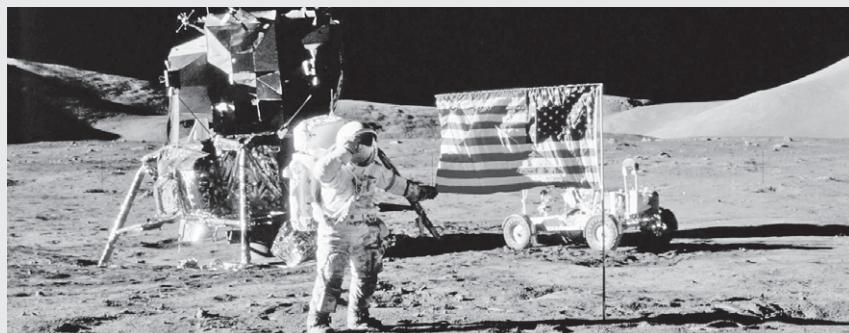
А.Орозбеков 1919-жылы ыктыярчылар отрядын түзгөн.

ОРУСИЯ УКРАИНАГА ЧАБУУЛ ДАЯРДАП ЖАТАТ ДЕГЕН АЙЫПТООЛОРДУ ЧЕТКЕ КАКТЫ

Орусиянын БУУдагы туруктуу өкүлү Геннадий Гатилов Орусия Украина-нын аймагына “басып кириши” тууралуу кабарларда деги эле негиз жок деп билдирди. Ал Орусиянын Украинага кол салуу планы жок жана болгон да эмес экенин баса белгиледи.

Россия Федерациясынын Туруктуу өкүлүнүн айтымында, Россия ар дайым бардык өлкөлөр менен өз ара пайдалуу, тең укуктуу жана прагматикалык мамилелерди жактап келген жана мындан ары да жактай берет.

АМЕРИКАЛЫКТАРДЫН АЙГА КОНГОНУ “ЖӨӨ ЖОМОКПУ?”

Америкалык астронавттардын Айга конгону мурдатан эле миф катары бааланып келген. Россиялык космонавттар бул версияга дагы жаңы далилдерди келтиришти. Алардын айтымында, америкалык астронавттар Айга конгон учурда космостук кораблдерден мынчалык оңой, мынчалык шайдоот чыга алышмак эмес. «Ийниме эки киши отуруп алгансып, өзүм баса албай калгам. Ал эми жаткан кезде көкүрөккө ушунчалык оордук түшүп, дем алууга мүмкүн болбой калат», - дейт «Союз-7» кораблинин экипажынын мүчөсү Виктор Горбатко.

Америкалыктардын Айга конуусу Голливуддагы павильондордун биринде тартылган деген теориянын автору бардык космонавттардын ичинен Юрий Гагарин гана конгон жерден өз алдынча басып кете алганын далил келтирет. Демек, америкалык астронавт кораблден түз эле салтанаттуу жыйынга бара алмак эмес.

ЭМНЕ ҮЧҮН ИНДИЯЛЫКТАР ЧЕСНОК ЖЕШПЕЙТ?

Индияда чет элдиктерди таң калтырган адаттан тыш тыюулар өтө көп. Мисалы, сарымсак менен пиязга тыюу салынган. Бул эрежени айрыкча, жайнизм деп аталган диндин өкүлдөрү катуу карманышат. Мунун себеби, сарымсак менен пияз канды суюлтуп, адамды ачуулуу кылып, анын жүрүм-турумун жаман жакка өзгөртөт деп эсептешет. Мындан тышкары, сарымсак жана пияз жыныстык каалоону күчөтүп, бул болсо өз кезегинде адамдын руханий жашоосуна терс таасирин тийгизет дешет.

Сарымсак менен пияздын жыты да бул азыктарды четке кагууга себеп болгон, бирок, негизи себеп – бул диний көз караш.

ЕЛИЗАВЕТА II КИЙИНКИ ХАНЫША КИМ БОЛООРУН АЙТТЫ

Улуу Британиянын келээрки ханышасы ким болоору белгилүү болду. Бул тууралуу Елизавета II тактыга отурганынын 70 жылдыгына карата өзүнүн жарандарга кайрылуусунда билдирди. Королева Елизавета II уулу ханзаада Чарльз Британ тактысына отурганда, келини Камилла Паркер Боулз ханышанын жубайы болушун каалайт. «Мага кандай колдоо көрсөткөн болсоңузда, уулум Чарльз падыша болгондон кийин ага, анын жубайы Камиллага да ошондой эле колдоо көрсөтөөрүңөрдү билем», - деп айтылат билдирүүдө.

Королева - консорт титулу Камилла Чарльз сыяктуу социалдык статуска ээ болот, бирок, ал саясий жана аскердик ыйгарым укуктарга ээ болбойт дегенди билдирет.

УНААНЫН БАГАЖЫНАН ЖЫЛАҢАЧ ЭРКЕК ЧЫКТЫ

АКШда жылаңач адам бир аялдын унаасынын багажында үч күн жашаган. Бул кабарды 360 телеканалы окуя болгон жерден тартылган видеосу менен кошо жарыялады.

Унаа ээсинин бул жерде эмне кылып жатасың деген суроосуна чакырылбаган «жүргүнчү»: «Мен Рим папасынын уулумун, бул жерде ырым-жырым жасап жатам», - деп жооп берген. Кийинчерээк жылаңач киши психиатриялык диспансерден качып чыгып, бирөөнүн унаасын баш калкалоочу жай катары колдонгону белгилүү болду.

КЫЛМЫШ КЫЛГАН МИГРАНТТАРДЫ ЖАРАНДЫКТАН АЖЫРАТУУ СУНУШТАЛУУДА

Жарандык коомду өнүктүрүү жана адам укуктарын коргоо кеңешинин (АУК) мүчөлөрү Россиянын Коопсуздук кеңешине жана Ички иштер министрлигине мигранттардын абалы боюнча практикалык сунуштарын жөнөтүштү. Бул тууралуу “Интерфакс” кабарлады.

АУК мүчөсү Кирилл Кабановдун айтымында, мигранттардын мыйзамдарды либералдаштыруу мүмкүн эмес, анткени, өлкөдө азыркы мигранттардын саны боюнча көйгөйлөр бар. Алардын жайгаштырылышына көзөмөлдү күчөтүү зарыл.

«Биз азыр тартылган ички эмгек резервдерин көбөйтүп, элди кызыктырган атайын агенттиктерди түзүүнүн механизмдерин иштеп чыгышыбыз керек. Бул абалды жакшыртат деп ишенебиз. Ошондой эле мигранттар кылмыш жасаган учурда, мисалы, он жылдын ичинде жарандыгынан ажырап калышы мүмкүн деген сунуштарды жөнөттүк», - деди Кабанов.

Анын айтымында, Орусияда көптөгөн иш берүүчүлөр мигранттар менен иштөөгө көнүп калган. «Бул анчалык деле арзан жумушчу күчү эмес, болгону салык төлөөдөн качуунун жакшы жолго коюлган механизми бар», - деп түшүндүрдү ал.

95 ЖЫЛ МУРУН БӨТӨЛКӨГӨ КӨМҮЛГӨН КАТ ТАБЫЛДЫ

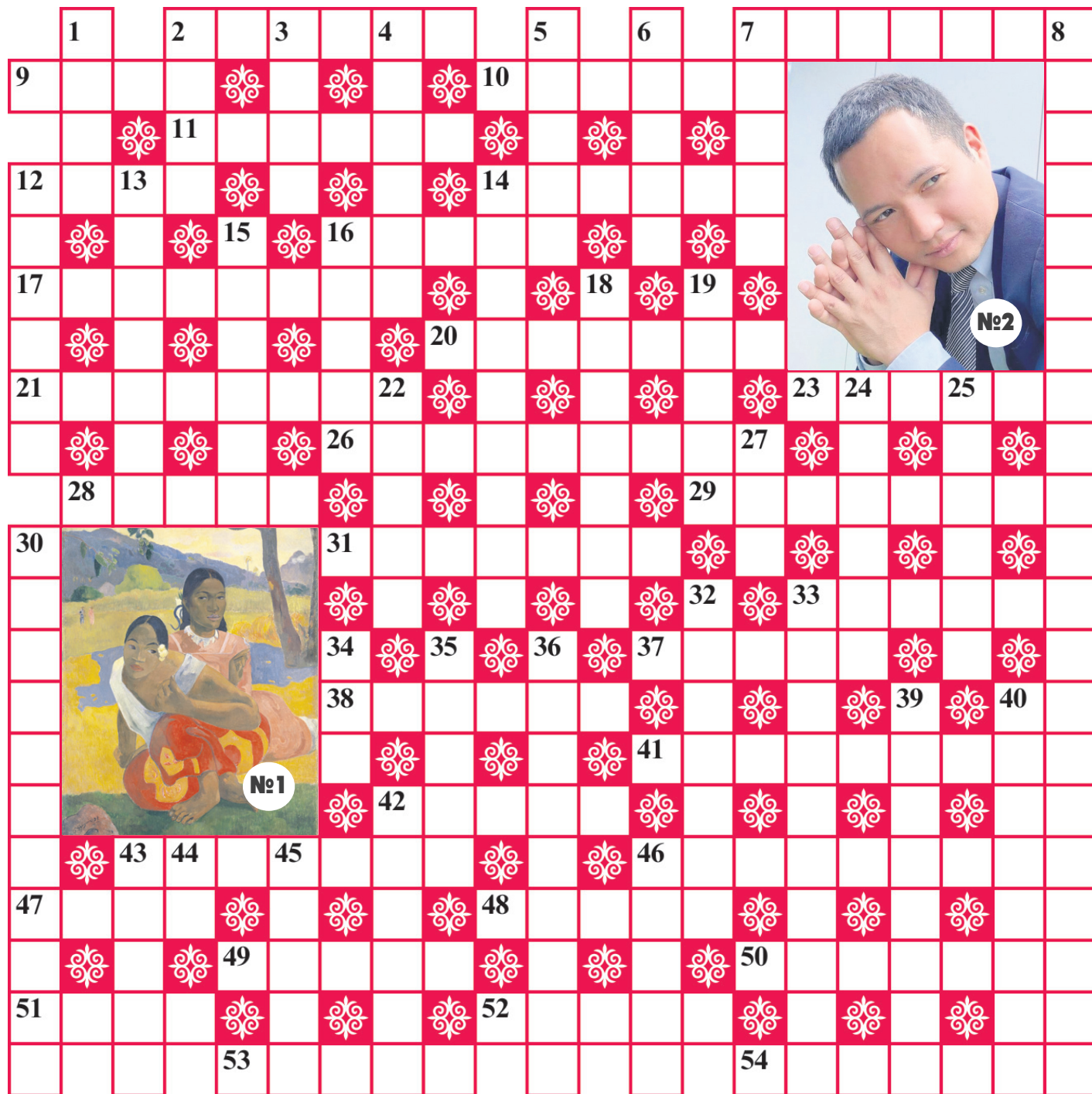
Шотландиянын Эрлсферри шаарынын жумушчулары 95 жыл мурун кумга көмүлгөн бөтөлкөдөгү катты таап алышты. Бул тууралуу UPI маалымат агенттиги билдирди.

Жумушчулар 1875-жылы негизделген гольф клубунун базасындагы гольф аянтчасын оңдоп жатышкан. Топ түшчү чуңкурлардын биринен алар көмүлгөн бөтөлкөнү табышты. Бөтөлкөнүн ичинде 1926-жылдын 18-ноябрында тамекинин кутусунун артына жазылган кат бар экен. «Бүгүн биз бул жердебиз, бирок, бул кат табылганда кайда болобуз, билбейбиз. Ийгилик каалайбыз», - деп жазылыптыр катта.

Гольф клубунун катчысы Гэвин Кук катка кол койгон үч адам – Т.Дональдсон, Д.Кинг жана В.Исон 1920-жылдары мекеменин кызматкерлери болгонун айтты.

КЫЗМАТВОРД

№ 4 (430) САНДАГЫ “КЫЗМАТВОРДДУН” ТУУРА ЖООБУ

ТУУРАСЫНАН: 2. молоко 7. Спартак 9. арфа 10. Нузкет 11. Казань 12. Дели 14. сатира 16. модем 17. Дамблдор 20. Атлетик 21. Мамытова 23. туулга 26. Арсланбап 28. Навои 29. Накамото 31. Ревекка 33. Мадали 37. бетон 38. балбал 41. почтальон 42. Папан 43. кумалак 46. Аменхотеп 47. улар 48. акула 49. Несси 50. агриппа 51. азот 52. артык 53. баттл 54. досмотр.

ТИГИНЕН: 1. эрке 2. маки 3. луза 4. кондор 5. тутам 6. актив 7. страз 8. консерватория 12. Додома 13. Лумумба 14. Сейталиев 15. Алатоо 16. мойва 18. Герника 19. Ливан 22. ариет 24. ураган 25. Лиотар 27. пая 30. Султанмурат 32. реформа 33. Монтенегро 34. обо 35. алкак 36. Жаманкара 39. алгоритм 40. гомеопат 42. паңсат 46. капот 44. Ур 45. Акела 46. алкыш.

ТУУРАСЫНАН:

2. Азия менен Европаны бөлүп турган деңиз.
7. Никесиз туулган бала.
9. Топурак, ылай.
10. Албаниянын борбору.
11. “Көздүү ... жерде калбайт” (мак.)
12. Лондондун ишкер борбору.
14. Нарын облусундагы райондун административдик борбору.
16. Илон Масктын автоунаасы.
17. Манастын күлүгү.
20. Башкаруу органы.
21. Зуура Сооронбаеванын романы.
23. К.Төлөгөновдун “Сынган кылыч” романындагы тарыхый каарман.
26. Анна Ахматованын сүрөтүн салган италиялык сүрөтчү.
28. Шотландиядагы арал.
29. Ысык-Көл облусунун Ак-Суу районундагы айыл.
31. Аялдардын эң бийик үнү.
33. 20/80 принцибин ачкан италиялык экономист.
37. Биринчи азан айткан адам.
38. Эң тез өскөн өсүмдүк.
41. Грециянын уламышында жер титирөөнүн натыйжасында чөгүп кеткен континент.
42. Облус борбору.
43. Байыркы соко.
46. Тез өсүүчү өспүрүм.
47. Адат, салт.
48. Финляндиянын фин тилинде аталышы.
49. Күн системасындагы эң бийик тоо (26 000 м).
50. Алжирдин тургуну (орус.)
51. Айылдагы “маданияттын очогу”.
52. № 1 фото. 2015-жылы эң кымбат сатылган “Узатуу той качан?” (300 млн \$) сүрөтүнүн автору.
53. Спектаклдин анонсу.
54. Жарылгыч зат.

ТИГИНЕН:

1. Кытай менен Монголиянын аймагындагы чөл.
2. Орусиянын автономиясы.
3. Париждеги дарыя.
4. Эркектердин чач жасалгысы.
5. Индеецтердин негизги дан азыгы.
6. Аалы Токомбаевдин лакап аты.
7. Борбор шаары жок өлкө.
8. Кыргыз кинокаскадеру.
12. Жашылчанын бир түрү.
13. Кыргыздын баш кийими.
14. Вавилондуктардын суу сааты.
15. Күн сааттын детали.
16. Алгачкы адамдар уруунун кудайы деп эсептеп сыйынышкан айбан же өсүмдүк.
18. А.Пушкиндин “Евгений Онегин” романындагы кейипкер.
19. Дубалдагы чоң сүрөт.
22. Машиналардын айлануучу бөлүгү.
24. Казакстандагы шаар.
25. Ош шаарындагы супермаркеттер тармагы.
27. “Иши оңолгондун ... чөп жейт” (мак.)
30. Sony компаниясынын өндүрүшү.
32. Грек бийи.
33. “Si vis pacem, para bellum” (Тынчтыкты кааласаң – согушка даярдан) сүйлөмдүн негизинде аталган пистолет.
34. А.Беляевдин каарманы, бизнесмен м-р Бейли Якутияда фабрика уюштуруп, ошону саткан.
35. Иорданиянын борбору.
36. №2 фото. Джазмен.
39. Испаниялык футбол клубу.
40. Чаддын борбор калаасы.
42. “Ойлогон ойду кыстаган ... жеңет”(мак.)
43. “Код да Винчи” романынын автору.
44. “Керегем, сага айтам, келиним, сен ...” (мак.)
45. Бир тууган Шумахерлердин бири.
46. Электр тогунун күчүн өлчөө бирдиги.

Даярдаган Г.АБАЕВА

Кадрлар резерви - мамлекеттик жарандык кызматтын кенже, улук жана башкы административдик кызмат орундарына талапкерлерден турат.

Кадрлар резервинин максаты - административдик мамлекеттик кызмат орундарына квалификациялуу кадрларды тартуу

Талапкерлерге коюлган квалификациялык талаптар

1. Башкы кызмат орду (Г-А)

Аппарат жетекчи

Кесиптик билимдин деңгээли:
- жогорку билим бардык профилдеги багыттар боюнча.

Стажы жана тажрыйбасы:
- жалпысынан үч жылдан кем эмес мамлекеттик жана/же муниципалдык кызмат стажы же тиешелүү тармактык багыты боюнча тиешелүү кесиптик чөйрөдөгү беш жылдан кем эмес иш стажы.

2. Улук кызмат орду (У-Б)

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНИН
ЫСЫК-КӨЛ ОБЛУСУНДАГЫ ЫЙГАРЫМ УКУКТУУ ӨКҮЛДҮН АППАРАТЫ
КАДРЛАР РЕЗЕРВИНЕ КИРГИЗҮҮГӨ

АЧЫК СЫНАК ЖАРЫЯЛАЙТ:

Социалдык өнүктүрүү бөлүмүнүн башкы адиси

Кесиптик билимдин деңгээли:
- жогорку билим бардык профилдеги багыттар боюнча.

Стажы жана тажрыйбасы:

- жалпысынан бир жылдан кем эмес мамлекеттик жана/же муниципалдык кызмат стажы же тиешелүү тармактык багыты боюнча тиешелүү кесиптик чөйрөдөгү үч жылдан кем эмес иш стажы.

Сынакка катышуу үчүн

төмөндөгүдөй документтерди тапшыруу керек:

- Конкурстук комиссиянын төрагасынын атына жазылган жеке арыз, резюме (электрондук почтаны көрсөтүү менен), өздүк таржымал (соттуулугу бар же жок экендиги жөнүндө маалыматты көрсөтүү менен),

нотариустан күбөлөндүрүлгөн негизги жана кошумча билимин (бар болсо) ырастаган документтеринин көчүрмөлөрү, нотариустан күбөлөндүрүлгөн эмгек китепчесинин көчүрмөсү, кадрлар боюнча өздүк баракча сүрөтү менен, илимий даражаны жана наамды (бар болсо) ыйгаруу жөнүндө документтердин көчүрмөлөрү, паспорттун көчүрмөсү.

Белгиленген талаптарга туура келбеген документтерди жана маалыматтарды тапшырган жаранды сынакка катыштырууга жол берилбейт.

Сынакка катышуу үчүн керектүү документтерди жарыя чыккан күндөн тартып 10 жумушчу күн ичинде төмөнкү дарек боюнча тапшыруу керек: Каракол шаары, Ю.Абдрахманов көчөсү 105, 3-чү этаж, 62 кабинет, байланыш телефондор: (03922) 5-00-06, 5-14-36.

Документтерди тапшыруу мөөнөтү: 2022-жылдын 15-февралынан 1-мартына чейин.